

Rapport från exkursion 1

**MUSIKPROJEKT GRÄNSLAND
SVERIGE ~ NORGE**

ARVIKA, HURDAL 24 - 28 JANUARI 1986

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	sida
Inledning	3
Program 24-26/1	4
Danstillställning i folkmusik-gammaldans	5
Danstillställning i dansbandsdans	12
Exkursion grupp 1 : 1980-talets modedanser	21
Exkursion grupp 2 : a) Massmedia och inspelningar	42
Exkursion grupp 2 : b) Dansbandsmusik	58
Exkursion grupp 3 : Traditionell vokal- och spelmansmusik på lokalplanet	79
Exkursion grupp 4 : Herrgårdsmusik/Västerländsk konstmusik	95
Exkursion grupp 5 : Gammaldansmusiker/dragspelare	102
Exkursion grupp 6 : Hornmusik-brukens musik	116
Exkursion Norge : Musiklivet i indre Akershusområde	128
Exkursion : Forbundsmuséet Strømmen, Akershus fylke	133
Exkursion : Akershus videocenter	134
Framtidsplaner kring gränsprojektet	135
Deltagarlista exkursioner 1986-01-24 - 01-28	136

INLEDNING

7-8 januari 1986 hölls på Voksenåsen i Oslo en konferens rörande ett komparativt forskningsprojekt kring regional musikhistoria i ett gränsområde på båda sidor gränsen Sverige-Norge. En rapport från denna konferens kan beställas från:

Värmlands Museum
Box 335
651 05 KARLSTAD

Som ett andra steg i detta projekt anordnade Värmlands museum tillsammans med de musikvetenskapliga institutionerna i Göteborg och Oslo samt Ingesundskolan en helgträff med exkursioner i de båda länderna. Detta är en rapport från dessa exkursioner som utfördes av studenter och lärare från de ovannämnda institutionerna. Rapporten är sammanställd av Leif Stinnerbom, musikantikvarie på Värmlands museum.

Ingemar Liman

Leif Stinnerbom

Leif Stinnerbom

PROGRAM: 24-26/1 1986 VÄRMLAND

<u>Freitag 24/1</u>	
17.00	Middag på Inggesund
18.00-	Genomgång av helgens övningar
19.00	Avresa till Danstillsällning: "Folkmusik - gammeldans" NT0-lokalen, Arvika
19.30-	Deltagande observation Danstillsällning
	Därefter samvaro och ev videovisning på Vassvika, där de flesta kommer att övernatta.
<u>Lördag 25/1</u>	
9.00	Frukost
9.30	Avresa. I tid!!
10.30-	Värmlands Museums lokaler i Gamla Badhuset, Karlstad. Genomgång av musikavdelningen på VM och dess verksamhet.
11.15-	Genomgång av lyssningsband. Värmländsk Musik och utdelning av exkursionsuppgifter.
12.00	Exkursioner!
16.00	Middag på Inggesund. (För de som hinner).
19.30-	Genomgång av kvällens studiebesök.
20.15	Avresa Charlottenberg
21.00-	Deltagande observation: Danstillsällning
<u>Söndag 26/1</u>	
11.00	"Funch" på Inggesund
11.45	Rektor Gunnar Ahlmark visar musikhögskolan, Inggesund
13.00	Avresa Norge
	Resten av dagen ägnas, förutom den vackra resan, till genom- gång av fredagens och lördagens exkursioner.

Deltagande observation

Danstillställning: Folkmusik - gammaldans

Plats: NTO-lokalen, Magasinsgatan 17, Arvika (Svea-Biografen)
Tid: 24/1 1986, kl 19.30

Frågeställning:

1. Vilken typ av musik resp dans?
2. Vilken musik? (Musiker, konstellation, arrangemang etc)
3. Publik: Social tillhörighet,
klädsel,
ålder etc,
uppbjudning?
homogen/hetrogen grupp
4. Musikens resp dansens betydelse
5. Ekonomiska och kulturpolitiska förutsättningar för arrangemanget.

Freitag 24/1 1986

Serving. Dansinstruktion. VÄLKOMNA! Arr: Jösse Lökare

NTO-lokalen fredag 24 jan. kl. 19.30

KONSERT och GAMMALDANS

Vinnare av spelmansprisen i Norge 1985.

Norrmännen som gjorde succé på spelmannsstämman.

FREDRIK JACOBSEN

TROND VILLA och HANS

Arvika!

Åter!

Exkursion

Exkursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesundsmusikhögskola.

Danstillställning.

Plats: NTO-lokalen, Arvika
Tid: 24/1-86

Erland Hildén
Catarina Dyrssen
Bill Mc Chesney

Konsert - Dans.

Stort instrumentförråd: Sjöflöjt, sälgflöjt, blockflöjt, tusseflöjt, säckpipa, stråkluta, durspel, sång, fiol, hardangerfela. (Hans första offentliga sång). Enkel rak sångstil, men effektiv.

Två musiker - ingen förstärkning
Varierande program - medeltidsmelodier
Dansvisor, danser (låtar)
Varierande arr.
Improvisation
Presenterade låtarna - fin publikkontakt - kände flera i publiken.

Dansen - van publik. Mycket kontakt mellan publiken och musikerna. Dansarna och musikerna hade fint samspel - inspirerade varandra. Familjär stämning. Dansutlärnning efter konserten - förutsatte en familjär stämning som i sin tur underlättade att även ovana vågade dansa.

Danser: Polka, rejländer, vals, polska, mazurka. Kanske ovanligt många polkor, valser och schottisar. Få polskor. Dansinstrument - fiol, 3 dragspel.

Publik: homogen - familjefest prog. Barn - 55 år.
Enkel klädsel - inte mode. Liten och nykter publik.

Icke komersiell tillställning - billigt inträde och kaffe.

Applåder?

Ekursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingessunds musikhögskola.

Danstillsättning.

Plats: NTO-lokalen i Arvika
Tid: 24/1-86

Margareta Odenman

Folkmusik - gammaldans.
Ett besök i NTO:s lokaler där vi först lyssnade till konsert med Trond Villa, fiol och hardangerfela samt Hans Fredrik Jakobsen på div flöjter, mandora och dragspel. Publikken var inte särdeles stor, men entusiastisk och verkade bestå av folkmusikkvänner i alla åldrar, men övervägande yngre, som inte hade hamnat där av en slump. Ett par hade till och med kommit från Charlottenberg.
Efter en paus spelade musikerna, ibland förstärkta av musikervänner i publiken, till dans och vi lärdes dansa rheinländer av Inger Stinnerbom. Med de stegen i minnet skulle man, enligt Inger kunna klara sig på dansgolvet resten av kvällen, och vi försökte så gott vi kunde. Emellanåt kom en vals och den gick ändå, ibland var det andra danser som såg väldigt fina ut, när de andra dansade dem. Arrangörerna av evenemanget, Jösse Lekare, är en förning av dansande och spelande medlemmar med folkmusik som gemensam nämnare. Till sammans arrangerar de kurser, danstillfällen och försöker sprida/bevara/förnya folkmusiktraditionen i bygden.

Exkursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesunds musikhögskola.

Danstillställning.

Plats: NTO-lokalen, Arvika
Tid: 24/1-86

Kajsa Paulsson

Folkmusik - gammaldans.

Vi var med på en konsert med efterföljande dans som anordnades av föreningen Jösse Lekare. Två norska folkmusikanter, Trond Villa och Hans Fredrik Jakobsen spelade. Under konserten var vi 40-50 personer. Därefter gick några få. Publikens var en rätt homogen grupp, människor ur medelklassen. De kände varandra "väl".

Det var också en otvungen kontakt mellan publik och musikerna. Publikens klädsel var med tonvikt på det bekväma. De var där för att dansa.

Ålderssammansättning - småbarn - upp till 7-8 år, (deras föräldrar) vuxna 25-50, och ett par runt 60 år (de gick efter konserten). Under kvällen tittade några tonåringar in och stod en stund i tamburen. Gissar att de hade någon anknytning till föreningen.

Efter konserten köpte publiken kaffe med dopp och slog sig ner vid borden och pratade en stund. De flesta var med på dansutläringen, varav vi var en stor grupp. Publikens, i alla fall de på dansgolvet, var vana dansare. Flera par. Dansen det stora intresset. En intim stämning då de flesta kände varandra. Vi tillhörde en stor del av publiken. Föreningen ordnar danser, typ denna en gång/mån.

Ekursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingessunds musikhögskola.

Danställning.

Plats: NT0-lokalen, Arvika
Tid: 24/1-86

Daniel Papuga
Kajsa Paulsson
Kerstin Mattsson

Folkmusik - gammaldans.
Publik: Under konserten ca 50 personer. Sedan avtog deltagarna efterhand.
Övre medelklassen, praktiska, ordentliga.
Åldersspridning, små barn upp till åtta år, vuxna från ca 25-45 + ett fåtal äldre. Några tonåringar kom in och tittade, men drog sig snart tillbaka.
Homogen grupp "alternativa" människor med gemensamt intresse för folk-lore. Intellectuella.
Svårt att komma in i gruppen som ny. Liten krets av människor. Alla känner alla. Många par som går ut och dansar, dansar mycket med varandra. Inte mycket uppjudning, paren redan fastställda. Svårt att redogöra ordentligt eftersom vi var halva publiken. Att inleda dansen med en konsert enar publiken, man har någonting gemensamt att prata om (gemensam upplevelse).

Exkursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesundsmusikhögskola.

Danstillställning.

Plats: NTO-lokalen, Arvika
Tid: 24/1-86

Ove Larsen
Karin Marstorp
Margareta Odenman
Lars Persson

Folkmusik - "Gammaldans".

Publik: Alla medlemmar i föreningen, "alla känner alla". Etablerade grupper eller par - lätt att känna sig utanför.

"Uniform" klädsel: "Husfridsfrack - hemvävt" - näbbskor.
(överlevande från 1968?)

Klubb för invigda: jfr jazzklubb, stråkkvartettkonsert.
Ålder 30-40 år - barnen ska vara med.

Antagligen högre utbildningsgrad.

Deltagande observation

Danställning: "Dansbandsdans"

Plats: Charlottenbergs Folkets Hus

Tid: 25/1 1986, kl 21.00

Frågeställning:

1. Musiken: Sättning? Repertoar? Stil o arrangemang? Utrustning?

2. Dansen: Vilka danser? Stilar?

Uppjudning?

Grundmönster på danserna, steg/fatning

3. Publik: Social tillhörighet?

Klädse?

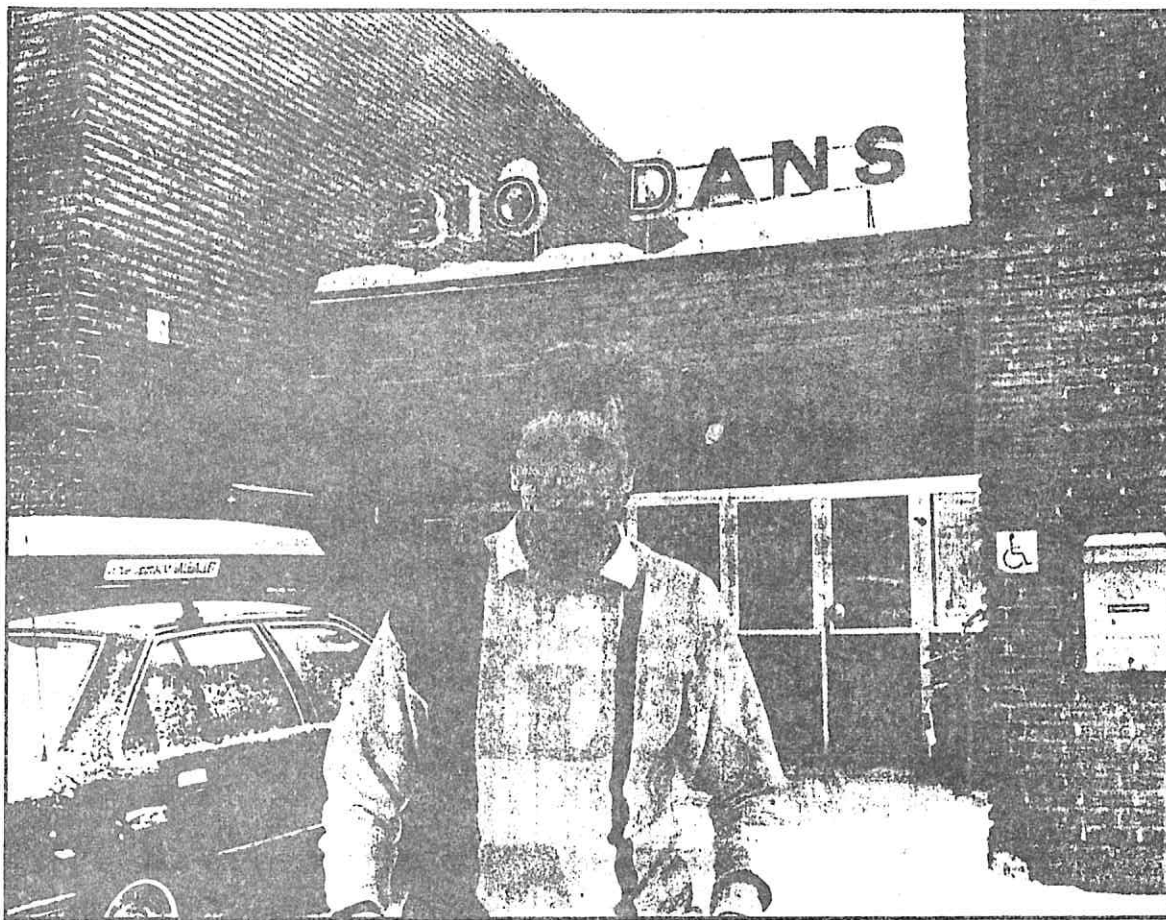
Ålder?

Gruppindelningar?

4. Musikens / Dansens betydelse?

5. Ekonomiska / Kulturpolitiska förutsättningar för arrangemanget.

Dans igen i Charlottenbergs F'H!

Nu kan Sven-Ake Byström med gott samvete posera framför skylten "Dans" vid Folkets Hus. Det var tio år sen sist.

Det var mer än tio år sedan som Charlottenbergs Folkets Hus själva arrangerade danstillställningar.

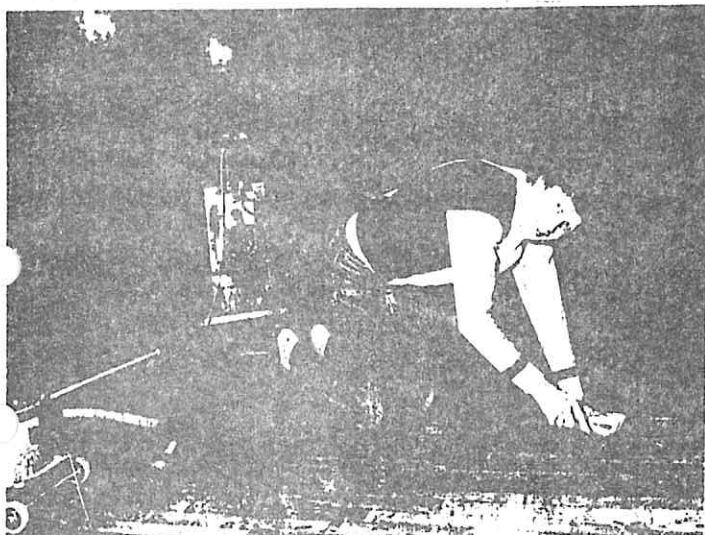
Men nu vaxas golvet och det ska åter bli dans i lokalen.

Kanske blir det rent av ett danspals.

— Nåja. Vi ska nog ta det lugnt i början. Men jag vet att folk tycker om vår satsning, säger föreståndaren, kassören och vaktmästaren Sven-Ake Byström.

Visserligen har det dansats i Charlottenbergs Folkets Hus under de senare åren. Privata fester, två Charlottadanser per år (arrangerade av Köpmannaföreningen) och ungdomsdisco i samarrangemang med skolan.

Forts. sid. 4

Rent ska det bli när dansen återupptas i Charlottenbergs Folkets Hus, det ser Sven-Ake Byström till.

Dans igen... Forts. fr. sid. 1

— Själva har vi inte ordnat några danser. Men det ska vi nu ändra på, säger Sven-Ake Byström, som samtidigt påpekar

svårigheterna med att arrangera danser.

— De västvärmländska dansålskarna är mycket kräsna. De kräver kända dansband. Och det är inte det lättaste att ragga upp, till en hyfsad ersättning.

En gång i månaden tänker man börja med. Hur det blir till våren är ännu inte Sven-Ake säker på.

— Men fortsätta, det kommer vi att göra.

Den 25 januari blir det premiär och det blir Sven-Eriks som bjuder till dans.

— Vi kommer bara att köra levande musik. Men vi riktar ändå in oss på en publik från femton år och uppåt.

Säger Sven-Ake Byström, som i dagarna är i full färd med att vaxa golvet.

— Golvet måste vara i topptrim. Annars håller det inte, menar Sven-Ake, som trivs med vaxandet.

— Ja det går bra. Däremot har jag inte tid med att ordna med dansband, det tar allit för lång tid.

— Till det har jag haft stor nytta av Lars Larsson i Arvika. Som nöjeskonsult har han ordnat med kontakterna med banden.

När Folkets Hus i Charlottenberg senast ordnade med danser, i början av 70-talet, kom det lite med folk. Och Folkets Hus var ett föga populärt dansställe.

— Men det berodde på lokaler. Vi var så trångboddna att vi inte fick ta in mer än 500 personer. Då kunde vi heller inte få hit bra dansband. Därför kom det lite med folk, menar Sven-Ake Byström.

Idag kan Folkets Hus ta in 850 personer. Därför har man satsat på dyrare dansband och förmodligen populärare.

— Nu borde dansvännerna sluta upp, menar Sven-Ake Byström.

För att den första dansen ska gå ihop ekonomiskt krävs det 453 betalande.

CHARLOTTENBERG

LÖRDAG 25/1 -86
21.00-01.00

STOR PREMIÄRDANS
MED SVERIGES BÄSTA BUGGORK.

SVEN-ERIKS

NÄSTA PROGRAM 15/2 WIZEK

SKIVOR OCH KASSSETTER KÖPER NI HOS

KONSUMHALLEN
TEL. 0571 202 60 - CHARLOTTENBERG

GRÄNSPROJEKTET SVERIGE - NORGE
Ekursion lördag 25/1-86

(Arvika Nyheter 24/1-86)

Ekursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingessunds musikhögskola.

Observation av "Mogendans" Charlottenbergs Folkets Hus.

Tid: 25/1-86

Grpparbete av:
Erlend Hildén
Catarina Dyrssen
Bill Mc Chesney

Musiken.
Sven Eric's, ett rutinerat dansband med sättningen, 2 elgitarrer, elbas, trummor och keyboard (stråkm + synth), alternativ dragspel. Alla i bandet sjöng, både bakgrundssång och solosång. Bandet hade "Normalt" med utrustning för ett dylikt dansband (uppskattningsvis för ca 300 000 kr). Ljudvolymen var acceptabel.

Repertoaren bestod av "smör"låtar - "poprock" - disco - senaste innemusiken bland dansband från 70-80-tal. Potpurrier från 60-talet förekom också, men då i utsätad dansbands version. (All musik ikriktas till dansbands sound och arr). Låtarna spelas nästan hela tiden i ett svep - applåder förekommer inte.
Struktur: 2 snabbara låtar, 2 lugnare låtar om vartannat. I början av kvällen var stilen mer åt mogendanshållet (Svensktopp), men övergick mer åt "Ungdomsmusik" (Poprock, Disco) under kvällens fortskridande.

Arrangemangen bestod av torftiga enformiga komp: trummor, ganska konstanta grund-beat, enkla basriff, (ofta grundtonkvint) ackord spel (dur, moll) på gitarr och klaviatur. Inövade melodistiska infall förekommer också. Sång-en var det som varierades mest, dels genom att byta sångsolist och på olika sätt härma originalartisten.

Publiken.
Ålder: 15 - pensionsålder, övervägande ca 30 år.
Många verkade känna varandra och var tydligt ute för att dansa. Hade gått på kurs (bugg + annan sällskapsdans?). En del par i (övre) medelåldern dansade enligt äldre dansskola (fätning, steg, rörelse på dansgolvet) men också med en personligt utvecklad stil. Dessa par var ofta mycket samdansade. Allmänt präglades stämningen av energi, dansglädje och skicklighet. Förändrades detta senare på kvällen - mer jaga/supa/släss?
Några tonårsstjejer dansade en stillsam och ganska tråkig typ av shake i en klunga i mitten av golvet.
I foxtroten var stegtypen 2 långa + 1 dubbelsteg vanligast, även bland de yngre - kurs?

Exkursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesunds musikhögskola.

Danstillställning.

Plats: Charlottenbergs Folkets Hus
Tid: 25/1-86

Daniel Papuga
Kajsa Paulsson
Kerstin Mattsson

Dansbandsdans.

Publik: KI 23.00 var det 385 st betalande, men då strömmade fortfarande publiken in. Arbetarklass till största delen (vuxna), skolungdom, gymnasister. Ålder 15-20, 30-60 år. Småbarnsföräldrarna saknas, 30-60-åringarna lättare finklädslar (oformell). Kvinnorna blus och byxor, männen tröja och byxor (utan slips), 15-20-åringarna moderiktiga, lite mer klatchiga kläder. Par som har gått bugg-kurs tillsammans där för att öva tillsammans på danserna. Killarna som inte vågade bjuda upp, där för att visa upp sig och kolla in läget. Kompisgäng 18-20 år, blandade kön. Ensamma människor där för att få kontakt, satt och väntade på att bli uppbyggda. Inga damer bjöd upp, utan det fick herrarna stå för.

Vi som grupp hade inget eller lite inflytande på tillställningen. Ingen eller mycket liten kontakt mellan publik och orkester. Man applåderar inte till orkestern, det fanns heller inga pauser att applådera i. Omedelbar kontakt mellan publik och orkester när man spelade en musiksort som publiken gillade t ex bugg-låt och disco, då var dansgolvet fullt.

"Många kramar"

Ekursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingessunds musikhögskola.

Danstillsällning.

Plats: Charlottenbergs Folkets Hus
Tid: 25/1-86

Kajsa Paulsson

Dansbandsdans till Sven Erics.

Typisk dansbandsmusik, Stelt inövat program avpassat för att folk ska vilja dansa. Typ lugna, varvade med bugglåtar, framemot 23-tiden blev det mer disco-låtar och följaktligen mer fart på den yngre publiken som då anlät. 385 människor var då komna, men de runt 20 år höll fortfarande på att droppa in. Kl. 21 när dansen började hade "paren" kommit och fick då ha dansgolvet för sig själva ett tag. När fler kommit satte buggen igång. Många fastställda par provade koncentrerat sina väl inövade turer. Det var bara en liten grupp, "15-åriga" flickor, som bröt mönstret och dansade "fritt" (utan att hålla varandra, men fortfarande enligt schemat). För övrigt väldigt stelt rörelseschema på dansgolvet, allt enligt seder och tradition.

En pojkgrupp med jackor på cirkulerade och kollade in läget. Nästa grupp 18-åringar över 20 år var det blandade kompisgänget. De kände varandra sen tidigare och kunde kanske förhålla sig friare till varandra (i alla fall utifrån sett). "Småbarnsföräldrarna" var hemma. Mot slutet dominerade den yngre publiken, men 30-50-åringarna fanns där trots allt. De var ur arbetarklassen. Kläddel: dansanta finkläder, äldre/moderiktigare, yngre.

Bandet skulle ha 16 000 kr. Folkets hus råkade inte med att de skulle tjäna något på dansen, men beräknade väl att kunna göra det framöver när de arbetat in en vana att gå dit, hos publiken. De satsar på "kända" dansband för att dra dit folk.

Exkursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesunds musikhögskola.

Danstillställning.

Plats: Charlottenbergs Folkets Hus
Tid: 25/1-86

Ove Larsen
Karin Marstorp
Margareta Odenman
Lars Persson

Dansband.

Flera olika sorters grupper: ungdomsgång som "står och hänger"
Ungdomsgång som buggar, folk ur buggkurser
äldre buggare + foxtrot

Större publik - större ideal - "Storstadsanonymiteten" ger större tolerans.

Varje grupp har "sin" klädsel, men de flesta gör intryck av att vara uppklädda. Även orkestern uppklädd.

Lätt-tillgängligare musik - Massmediamusik.

Ekursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingessunds musikhögskola.

Danställning.

Plats: Charlottenbergs Folkets Hus
Tid: 25/1-86

Margareta Odenman

Dansbandsmusik.
Folkets hus visade sig bestå av en stor danshall med scen och parkettgolv plus ett intilliggande café med självservering. När vi gick in var vi nästan först. I fiket satt några taxichaufförer och några tjejer testade dansgolvet och sina bugsteg. Strax kände vi igen ett medelålders par ifrån gamla danskvällen i Arvika, som sa vad vi anade, att ikväll skulle det bli andra rytmer. När Sven Erics började spela strax därpå var det fortfarande mycket tomt i lokalen. Det dansanta paret var först ut och visade sig behärska bug och foxrot lika väl som mazurka och polkett kvällen innan.

Publiken var mycket blandad, här fanns en hel del ungdomar, vissa väldigt drivna i bugdans, såväl som 30-40-åringar och äldre. Bandet, 5 personer: 2 gitarrer, bas, kviatur och trummor spelade låtarna 2 och 2: exempelvis 2 buglåtar, 2 halvsnabba, 2 tryckare. De som inte buggade kunde hålla till i mitten av dansgolvet och skaka, men det gällde att hålla sig undan buggerna som virvade runt mycket snabbt. Uppbjudningen ägde rum kring dansgolvet, där de danssugna samlades vid nedre vägen, och såg ut att försiggå på traditionellt vis.
Väldigt många var där för att få tillfälle att buga. Man får anta att många kände varandra från sådana kurser.

Ekursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesunds musikhögskola.

Danstillställning.

Plats: Charlottenbergs Folkets Hus
Tid: 25/1-86

Ketil Hustad

Dansekveld på Charlottenberg

Publikum:

Siden dette var et relativt enestående alternativ, var det meste av stedets ungdom tilstede. Aldersspredningen var allikevel større enn ventet. Bugg-kursen hadde hevet standarden på dansen, og det kan diskuteres om dette kan vare inkluderende eller ekskluderende.

Det faktum at dansegulvet hele tiden var fullt, bidro til at en del uromoment ble trukket vekk fra siden (fyll, slagsmål). Har en gått et bugg-kurs, trengte en ikke drikke for å tørre å ta en dans. Imponerte, "bugg-uhyndige" folk, får kanskje inspirasjon til selv å ta et kurs.

Måten å kle seg på (moderiktig og litt tekkelig). Kan til en viss grad gi et speil av samfunnet i området. Utenfor lokalet satt folk i raggar-klaer i bilen viss mål for kvelden kanskje var å drikke og småslåss litt, og disse representerer kanskje en annen gruppe i samfundet.

Ekursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingessunds musikhögskola.

Danställning.

Plats: Charlottenbergs Folkets Hus
Tid: 25/1-86

Mats Berglund
Maria Kozlomszisz
Ketil Hustad

Kulturhistoriskt väldigt viktig tillställning.

Publik!
Majoriteten av ungdomen. Det finns inga andra tillställningar i bygden. Medelklass, "Svensson". Modemedvetna.
Stor spridning i åldrarna, allt från 15-60 år. De flesta var mellan 20-30 år. Buggtrend. Alla har gått på danskurs, (verkar det som). "Yngves danskurs". Hög kvaliteten på dansen. Stor skillnad från förr, tio år sedan. Orsaken till försvinnandet av dansgolv är fyllt. Spritproblemen försvinner i viss grad på dansgolv. Större säkerhet på dansgolv.

Dansarna ger inspiration till att börja på danskurs och även kanske börja intressera sig för andra danser än bugg, som folkdans. Mycket öppnare attityd i vad det gäller uppbyggnad. Demokratisk dans. Det uppmärksammade även "Sven Erics". Sven Erics är representerade i en tidskrift som en buggrörelse gett ut. Publikens behov styr dansbandets repertoar. Dälig kontakt/kommunikation mellan musiker och dansare? Dansarna dansar efter sina mönster oberoende av musikens form?

Dansen!
Olika stilar inom buggen. Större individuella skillnader inom buggen än inom gammaldansen t ex som är väldigt ensidigt stilinriktad.

1. Exempel på 1980-talets modedanser

Plats: Hagaskolan, Arvika
Tid: 25/1 1986, kl 14.00

Kontaktperson: Inger Stinnerbom, tel 0570-13968
Informanter: Buggpar

Frågeställning - Bugg

1. Skillnad ute - Bugg resp tävlings-bugg?
2. Var dansar man?
Träning resp nöje?
Hur lär man sig?
Förebilder?
3. Till vilken musik?
4. Favoritorkestrar?
Varför?
Försöka beskriva bra och dålig dansmusik? Motivera?
5. Filma: Tävlingsbugg, resp ute-bugg
6. Kännedom om -40 och -50 talets Swing och Jitterbugg?
Likheter/Skillnader.

Ekursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesundsmusikhögskola.

1. Exempel på 1980-talets modedanser

Karin Marstorp
Telief Kvifte
Inger Stinnerbom: kontaktperson

Bugg
Vi gjorde tre intervjuer med 3 olika buggpar i skilda åldersgrupper. Även videoinspelning med ex på olika buggstilar gjordes. Själva intervjuerna finns dokumenterade på band.

Här följer en kort sammanfattning av de saker som framkom om buggen. Enligt de första "intervjuerna", Bosse och Marie (ca 30-årsåldern), fick buggen sitt genombrott i Värmland ca 1980-81 i och med Yngves danskurser och bildandet av Dancing Team. DT är en klubb för tävlingsbuggare i Värmland och de anordnar tävlingar inom länet. En gång/år anordnas SM. Det är skillnad mellan Ute-Bugg och Tävlingsbugg. I Ute-Buggen håller man sig mer till grundstegen medan man i tävlingsbuggen frigör sig mer från dem och utvecklar en egen mer "tävlingsanpassad" stil, där bland annat utstrålingen, tempot spelar en stor roll.

Vad gäller Jitterbugg och rocknroll var rocknrollen den mest avancerade formen, sedan kom Jitterbuggen och sedan buggen. Bugg var något som fanns i Sverige och var friare i formen, hade inga regler, medan rocknollen (som var internationell) och Jitterbuggen hade stränga regler. Det yngsta paret Helen (11 år) och Henrik (12 år) menade däremot att Jitterbuggen var friare än buggen, där man hade grundstegen att hålla sig till.

Buggstilen skiljer sig mycket från ort till ort. Men då själva grundstegen alltid är desamma så kunde man anpassa dansen till varandra (så att t ex en som lärt sig bugg i Göteborg "kunde" dansa med en som lärt bugg i Karlstad).

Åter till Yngve och Dancing Team som har 400 medlemmar. Yngve Segerström står tydligen bakom den stora buggvägen/intresset i Värmland. Han har tre andra kursledare under sig utspridda i länet som också lär ut bugg. Yngve har propagerat mycket för drogfria danser.

Det stora buggintresset har "tvingat" dansbandsorkestrarna att spela buggvänlig musik. Populära orkestrar är Thorleifs, Sverrics, Thorefriks, Tropics, Wisex. Vikingarna t ex spelar inte bra buggmusik.

Medlemmarna i DT brukar ringa upp varandra och bestämma om vilket dansställe de skall åka till, sedan träffas de och kan dansa med varandra. Man har fin laganda. Jonas 18 år och Anna 19 år framhöll hur viktigt och bra det var att få lära sig dansa. Det gav ökat självförtroende och så var det ju så roligt! Vad gäller träningssmusik gillade de Dire Straits och 50-talsmusik. Kicki Danielsson hade bra låtar och t ex La de Svinge var en bra tävlingslåt.

Vad gäller själva intervju situationen som sådan tycker jag att det gick väldigt lätt och smidigt. Det var lätt att få dem att prata. Speciellt Bosse och Marie, det var som att "trycka på en knapp". Jag tror de tyckte det var roligt att få bli videoinspelade! Att det hela gick så lätt kan ju bero mycket på att paren var bekanta med Inger och Leif Stinnerbom.

24/1 - 28/1 1986

Exkursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesunds musikhögskola.

Avskrift av intervju

Plats: Hagaskolan, Arvika

Tid: 25/1 1986

Intervjuare: Karin Marstorp, Tellef Kvifte, Inger Stinnerbom.

Bugg

Intervju med: Bosse och Marie
Intervjuaren I: Karin Marstorp
Kassetband 1

- I: Jag såg lite grann när ni dansade härinne förut och det såg väldigt roligt ut. Är det det som kallas bugg?
- B: Ja, det stämmer.
- M: Det är bugg det ja. Det finns ju både tävlingsbugg och utebugg som man säger och de paren som är med här är med i tävlingsgruppen. Det är lite skillnad, för man kan inte köra samma turer som "ute" på vanlig bugg.
- I: Ute på vanlig bugg?
- M: Danstillställningar och sånt där. Man får lägga om lite när man är ute och tävlar. Så vi kör nog lite mer tävlingsbugg nu i dag.
- B: Så det är en del turer som kanske är lite mer avancerade och så är det kanske ett grundsteg som inte finns i utebuggen, som vi kanske går ifrån lite, det skiljer sig lite grand.
- I: Den skillnaden är då att det är mer avancerat?
- B: Ja, det kan man säga, fast vi har gått och lärt oss utebugg som man säger.
- I: Det var så ni började, var det någon danskurs?
- M: Det var Yngve's danskurser här i Värmland som vi började för. Vi började för två-tre år sedan fast vi har inte tävlat mer än ett och ett halvt år.
- I: Jaha, var tävlar man då?
- M: Det finns Dancing Team, den klubben är vi med i. De kör dans-tävlingar i Värmland, där vi tävlar med varandra inbördes. Sen finns det dansklubbar i hela Sverige, t ex i Östersund och på Gotland, så vi åker runt och tävlar mot varandra. I Stockholm, Uddevalla, Trollhättan och mycket ner över västkusten. Då kommer hela svenska eliten som vi tävlar emot. De tävlingarna är jätteroliga.

- B: Det blir en tävling i Karlstad den ...
- M: Den 8 februari är det en stor tävling.
- B: Det är en Grand Prix tävling, där man får statuspoäng till SM. Sådana tävlingar, som har GP-status ger det. Det är ungefär som i tennis.
- M: Om man kommer bra till så får man bli direkt kvalificerad till SM och slipper vara med på uttagningsarna, för det är ju det man satsar på, att få vara med på SM en gång om året, som är nu i april i Västerås. Förra året var det i Stockholm.
- I: Jaha, var ni med då?
- M: Ja.
- I: Hur gick det?
- M: Vi kom tvåa.
- I: Oj, ni är riktigt duktiga.
- M: Ja, vi får väl se om det håller i år.
- I: Hur mycket tränar ni?
- M: Egentligen ska vi träna två dagar i veckan, men nu under jul och nyår har det inte blivit så mycket.
- I: Tränar ni själva eller går ni för någon?
- B: Vi brukar för det mesta träna själva. Före SM-85 var vi på en intensivkurs för tävlingsgruppen eller tävlingsdansarna. Alla som hade möjlighet att komma fick vara med där. Vi fick nummerlappar, för det är svårt att veta vad alla heter. Då hade vi en ur den här dansskolan, firman "Yngves danskurser" körde med oss. Då har han ett papper som han skriver på, om det är sandans och allt det här som tillhör och likaså om det är nog många turer och kvalitén på allt i hoppa. Så t ex han skriver för min tjej, Marie, när vi dansar, ofta får hon den anmärkningen att hon tittar i golvet eller någon-
ting liknande.
- M: Sådana löjliga grejer, men som är väldigt viktigt på tävling, som man inte får göra.
- B: Som vi får träna bort. Han skriver ner olika saker som vi ska träna på. Vi får en sorts personlig kritik inför stora tävlingar typ SM och det kan vara bra att ha.
- I: Steg och sådant där. Kan ni hitta på sådant själv eller finns ...
- M: Det är ett grundsteg i buggen som alla får lära sig som går på kursen. Men sedan blir det att man tappar bort det där mer och mer i och med att man gör svårare turer, då hinner man inte gör grundsteg.

Avskrift av intervju

24/1 - 28/1 1986

GRÄNSPROJEKTET SVERIGE - NORGE

Forts.

24/1 - 28/1 1986

Forts.

Avskrift av intervju
Kassetband 1.

- I: Utebugg då också?
- B: Ja, grunden finns ju där. Som för Marie och mig, vi har dansat både jitterbugg och rock'nroll. Då tar vi lite av jitterbuggsteg och rocksteg och lägger in det här i buggen så att det kanske ser lite mer avancerat ut än det kanske är.
- I: Jitterbuggen, är det en föregångare till buggen?
- M: Nja, buggen finns bara i Sverige, men rocken är internationell, men jitterbuggen vet jag inte ...
- B: Den har väl funnit sedan långt tillbaka i Amerika. Men som det är nu, med dom stegen och den teknik vi använder, tror jag inte det har funnits. Det är något som har kommit nu. De säger att det heter "eight cant och six cant".
- M: De pratar om åtta-steg och sex-steg, men det vet jag inte...
- B: Vi har tittat på några filmer sedan längre tillbaka, typ Nalen-filmer.
- I: Typ sådana där swing och ...
- B: Ja, så grundstegen överensstämmer inte med den jitterbugg som vi har idag i alla fall. Det gör det inte och samma är det väl lite med rocken också, där var det nästan fristil och nu är det bestämt att foten ska vara i en viss vinkel och knäet 90 grader och det ska sparkas så och hur man kastar tjejen, desto mer poäng får man. Där är det mycket mer och ta på, som i buggen är det...
- M: Det finns inga regler för buggen när man är ute och tävlar, men det finns det för rocken och jitterbuggen. Där ska man göra så och så, för att få så många poäng som möjligt. Men i buggen finns det ingenting sånt, utan där dömmers dom efter takt och tempo, sam-dans, figurer och turer och det är ganska svårt att ta på.
- B: Eller om man ser ett danspar ute på ett dansgolv, då kan man se att dom har kul ihop, känslan, utstrålningen, det gör mycket i-stället för att det kommer ett par som ser ledsna ut, fast dom dansar bra, så får dom inga bra poäng. Så är det mycket i dans, det är utstrålningen som gör mycket på ett par, så det är ganska viktigt. Man ska charma domarna.
- I: Vad är det för musik man använder?
- M: Det är oftast dansorkestermusik.
- B: Dansbandsmusik är det som de spelar. Jag vet inte om det är vi dansare som har tvingat dansorkestrarna att spela vår musik. Ibland känns det så...

- M: För när vi började att gå ut och dansa, när vi var så där femton-sexton år, var det ingen som buggade. Det har kommit nu på "shakar" eller som det var då. Nu buggar allihop, det är nästan bara det som gäller ute. Så att de som inte kan bugga får nästan tvinga sig att gå på buggkurs för att kunna dansa. Det är kanske lite fel det också, men det har blivit så överallt.
- B: Det ser himla roligt ut också.
- M: Det är vissa orkestrar som man bara går på också, för andra spelar inte buggmusik.
- B: Det finns en orkester i Arvika som har varit nere på kurserna hos Anders, som har kurser i Arvika och skrivit av hans låtar, vad dom spelar för musik, bara för att dom ska...
- M: Publik som buggar då.
- B: För att få det så brett som möjligt, för vi är i alla fall 400 registrerade tävlingsdansare i Värmland. Men alla tävlingsdansare inte just nu, men säg att det är ungefär hälften som är med och tävlar hela tiden. Men det är 400 registrerade, aktiva på något vis.
- M: Men när vi tränar, då tränar vi inte så mycket till sådan musik för det är ganska tråkigt.
- I: Är det tråkigt att träna bug till sådan musik?
- M: Ja, då är det roligare med Shakin Stevens och dom där andra.
- B: Ja, det är lite av klassindelade också. Vi dansar i en klass som heter Bug Senior B och det är högsta klassen hittills och det är en takt på 172 takter i minuten, tror jag det är som vi ska dansa och då går det ganska snabbt. Därför behöver vi snabbmusik och då är det svårt att ha dansbandsmusik som är i den takten.
- M: De spelar inte så snabba låtar.
- B: Det är ofta man får gå tillbaka till 50-talet och finna nyinspelad musik av de låtarna. Så det kan vara svårt att få tag i den takten, som man måste träna till ibland.
- I: Den här utbuggen, finns det olika stilar i Sverige? Om man t ex går och lär sig i Karlstad eller om man går och lär sig i Göteborg. Då är det inte samma stil eller?
- B: Det är stor skillnad. Göteborgsbuggen har fått en liten stämpel, som man kallar det. De dansar på halvtakt, vi dansar på alla takter. Det är den stora skillnaden, om man jämför.

Avskrift av intervju
Kassetband 1.

Forts.

24/1 - 28/1 1986

GRÄNSPROJEKTET SVERIGE - NORGE

24/1 - 28/1 1986

Forts.

Avskrift av intervjuKassetband 1.

- M: Men det räcker att gå bara till Dalsland, så märks det jättestor skillnad, fast det ligger så nära oss. Jag vet inte hur jag ska förklara skillnaden, men dom dansar mer mjukare, lite mer graciösare. Vi ser ute varifrån de kommer nästan, men det är väl för att vi känner igen dom, men man ser de olika stilarna som finns. Vi tävlar mycket mot västkusten, för de flesta tävlingarna ligger mot Värmland och Dalsland. Det är de par man ser mest. Ja, det är olika stilar, men jag kan inte förklara skillnaden.
- I: Jaha, så det finns ingen enhetlig stil, som t ex om jag går och lär mig bugga och så tror jag att jag kan gå till vilket dansställe som helst och tror att man kan hitta några som har samma stil?
- M: Jo, grunden är densamma bara det att man kör olika turer.
- B: Ja, och stegen är de samma, fast en del dansar på halvtakt som jag säger. Vi kanske kan demonstrera senare när vi filmar, för det är en ganska stor skillnad.
- M: Men har man en gång lärt sig bugg, så kan man följa alla de här olika stilarna. De är så lika, de ligger så nära till hands. Det är inte svårt då.
- I: Det här med buggen, är det ett nöje för er?
- B: Ja, absolut det är ett gemensamt intresse, som vi har i alla fall. Det är Marie här, som har fått mig att börja dansa för tre år sedan. Då kunde jag inte ta ett steg, så det är kul nu.
- I: Hur kom det sig från första början, att ni började?
- M: Ja, jag gick i skola i Karlstad och några tjejkompisar till mig hade gått på buggkurs hos Yngve. Det var -81 tror jag. Då drog de iväg med mig dit och jag tyckte det var jätteroligt, så åkte jag hem och övertalade Bosse och så började han året efter och sedan gick vi på några kurser. Kurserna är uppdelade i 1:an, 2:an, 3:an, man lär sig mer och mer. Sen då när vi hade gått de här kurserna började vi tävla.
- B: Vi ställde upp i någonting som kallades publikbugg i början. Vi gick och tittade på en sådan här tävling, sedan sa de att de skulle ha publikbugg.
- M: Då får de som vill ur publiken gå upp och tävla mot varandra. Där började vi.
- B: Oftast är det så det börjar för många som tävlar idag. Vi vann en chokladkartong eller någonting i den stilen.
- M: Det var jätteroligt för det var jättemånga som hade kommit med. Vi var sex stycken som gick vidare då. "Ni måste vara med på nästa tävling, som är en sådan här lokaltävling", sa dom. Då var vi med där och kom bra till där och sedan fortsatte vi.
- I: Men ni går ut på sånt här ute?
- M: Vi är ute nästan varje helg och dansar.

- B: Det finns en del orkestrar, ta t ex Vikingarna, det går knappt att bugga till, därför att trummisen har ett dubbelslag emellan, typ country and western, där man har snabba låtar där trumslagaren sitter och slår dubbelslag, fast det är en bugglåt, då går det inte att dansa till den, därför att den är så uppstressad.
- M: Ja, jag vet inte riktigt. De spelar bra bugglåtar, men inte sådana här med dubbeltakter och sådana konstiga...
- I: Dom här banden ni tyckte var bra, vad är det som är så bra med dem?
- B: Javisst.
- M: Det gör man ju inte, det är lika roligt att dansa med alla..
- B: Ja, ungefär, det måste vara så, för att börjar vi att nobba, så får vi den stämpelein på oss.
- M: Så här roligt, är det att dansa.
- B: Det är så att kommer det någon och bjuder upp, så nobbar man förstås inte. Det får man inte göra, det är ju den attityden de har på kurserna. Det har hänt skolungdomar, att tjejer nobbar killarna. Det får inte hända när man går och lär sig att dansa. Då har de nästan ingenting där att göra, för de är här för att lära sig dansa och ha roligt och dansa med alla. Det är väldigt fint på det viset. Det är väldigt viktigt att man inte nobbar varandra när det kommer någon och bjuder upp. För att vi tävlingsdansare ska ha en image utåt att ...
- B: Vi åker oftast till Arvika, Karlstad, Sunne, Säffle, någon gång Rotneiros m m. Då är vi ett gäng som alltid dansar med varandra. Givetvis alla andra också förstås, men det är roligare om man är fler.
- M: Det finns många orkestrar som inte är bokade hit, eller nära Värmland.
- B: Thor-Leifs också.
- M: Ja, det är Thor-Eriks, Sven-Eriks, Wisex, Tropics, de hör till de orkestrar som kan spela bra musik.
- I: Vilka orkestrar är det som är bra?
- M: Det är ett gäng i Värmland, som pratar med varandra och frågar vart vi ska åka, vart den orkestrern är som är bra.
- B: Tränar vi inte så är vi ute på helgerna och dansar. Det är en slags träning det också.

Forts.
Avskrift av intervju
kassetband 1.

24/1 - 28/1 1986

Forts.
 Avskrift av intervju
 Kassetband 1.

- M: För att buggmusiken har en fast takt hela tiden, som vi har när vi får lära oss grundstegen, vi har s k taktfot. Som... (det är lite svårt att förklara), takten som är i musiken den slår vi in med foten. Den takten är ganska bra att ha, men är det då dubbel-takt i musiken så vet man inte riktigt vilken takt man ska ha. Det är klart, är man musikalisk och rytmisk så går det väl bra ändå, men det är ganska svårt. De tänker väl inte så mycket på det, därför att de har en äldre danspublik, som inte går ut med Wisex, Thor-Eriks. De vill ha en grupp människor mellan 20-40 år, som kommer till dom.
 De tar många av de här hitlåtar, som finns nu och de spelar även fetiotalslåtar, som man har poppat till.
- B: Det ska väl vara en låt som är mjuk och som svänger och som har en bestämd takt. Ett slag eller det delas upp i fyra takt-delar, som man då ska känna jämt. För det hör man ofta på basen, för det är den som bestämmer takten. Det här bestämda som man känner i musiken, som jag upplever det, att det ska vara, en mjuk, snabb låt. Man ska inte uppleva den stressade, utan ändå vara följsam. Då är det roligt att dansa.
- M: Man det är inte bara bugglåtar, de spelar två bugglåtar, två lugna osv, så det är ju inte bugg hela kvällen.
- B: Två foxtrot och två snabba om man säger så.
- I: Är det blandade åldrar som dansar bugg eller?
- M: För det mesta, så är det en åldersgräns på 15 eller 18 år. Men sen finns det äldre också, som är uppe och dansar, men de flesta är mellan 25-30 år ungefär.
- I: Jaha, då kanske ni ska fortsätta att dansa.
- M: Ja.
- Tellef: Hvor ska dere danse i kväll?
- M: I kväll ska vi till Folkets hus i Charlottenberg. Sven-Eriks kommer dit. Då åker hela gänget dit i kväll. Ja, vi har ringt till varandra och bestämt det. Så hoppas vi att det kommer mycket folk, för de har inte haft dans där på 10 år. De har tagit en bra orkester, så vi hoppas att det kommer mycket folk.
- B: Så vi ska prova ett nytt ställe. Vi ställer också krav på det stället vi kommer till. Det kan spåra ur även på dansställen. Är det bra ordning och folk är nyktra och vill dansa, så är det klart att man åker dit flera gånger, men är det stökigt, så åker vi inte dit så ofta. För att den killen som har hand om det i Charlottenberg har varit i kontakt med oss och ville att vi skulle komma, så nu ska vi prova det här stället och se om han kan klara av de kraven vi har. Det blir ofta så att man åker till ett visst ställe, som man tycker är bra. För då menar vi på att kan de sköta det bra så kommer vi att ställa upp på dom. För jag tror även arrangörerna och dansorkestrarna vill ha en städad publik.

- M: Det är inte roligt när det är en massa slödder och det är
lortigt överallt. Då är det inte roligt att dansa. Det går inte
heller om folk är fulla och är överallt på dansgolvet. Dit åker
inte vi och dansar. Det går ju inte.
- B: Det är väl lite kvar ...
- M: Som den här föreningen kämpar för, att det ska vara drogfria
danser.
- I: Den här föreningen då, vad är det?
- M: Ja, det är Dancing Team, som består av oss tävlingsdansare.
Yngve's skol- och kommunaktiviteter är det som håller i det
mesta, som har med sådana här drogfria danser för 5:an, 6:an,
7:an, 8:an och 9:an, varannan fredag och liknande arrangemang.
- B: Det är viktigt det här att det ska vara drogfritt. Det märks i
alla fall att det har börjat vända. Det ser vi när vi är på
parken i Arvika, att folk är här för att dansa istället för
att bråka, som det kanske var för 7-8 år sedan. Så det har vänt
betydligt, tycker jag i alla fall. Folk tors ta i varandra mer nu.
Jag tror discen har förstört mycket av danskulturen, för det är
ganska viktigt att folk tors ta i varandra och dansa...
- M: Det var säkert bra det också men...
- B: Ja, men jag tycker inte att det är någon danskultur, att stå och
skaka och rycka i armar och ben, utan dans är, ett par i alla
fall. Den uppfattningen har jag och den står jag för. Jag tycker
det är viktigt att man är ett par som dansar.
- I: När man bugar ...
- B: Ja, och foxtro, gammaldans och allt annat över huvudtaget. För
vi har gått hos Leif och Inger och dansat lite gammaldans också.
- M: Det är roligt att pröva på allt.

Forts.
Avskrift av intervju
kassettband 1.

24/1 - 28/1 1986

Exkursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesunds musikhögskola.

Avskrift av intervju

Plats: Hagaskolan, Arvika

Tid: 25/1 1986

Intervjuare: Karin Marstorp, Tellef Kvifte, Inger Stinnerbom

Bugg

Intervju med: Helen Spetsmark och Henrik Nilsson

Intervjuare: Karin Marstorp

Kassetband 1

- I: Hur gamla är ni?
- HN: 12 år
- HS: 11 år
- I: Hur länge har ni dansat bugg?
- HN: Ja, vi började i slutet av oktober.
- I: Var lärde ni er detta?
- HN: I Folkets hus i Arvika. Det var med skolan vi skulle gå till Folkets hus på en skoltimme och titta på dans och då var Anders där, han som vi har som danslärare och vi tyckte det var roligt, så vi fortsatte kursen.
- I: Det är en sådan kurs som går på kvällen?
- HN: Ja
- HS: Första gången är det gratis och man får komma och titta. Då gick jag.
- I: Det är många ungdomar i eran ålder?
- HN: Ja.
- I: Och ni kommer att fortsätta?
- HN: Jadå.
- I: Ni tycker det är roligt?
- HN: Ja, jätteroligt.
- I: Hur mycket dansar ni?
- HS: Ja, vi går på bugg-tvåan nu.

HS: Ja, då fick man dansa med en kille, och så kom det en annan tjej och knackade på killens axel, då fick den tjejen överta dansen.

HN: Vi fick tjuvdansa.

I: Jassa, hur gjorde ni då?

HN: På bugtvaan är det mera jämnt än på buggetan. Där var överflöd på flickkor, så att det var bedrövligt.

HS: Men nu i bugtvaan så är det två-tre killar mer.

HN: Ja, det är lite mer tjejer.

I: Är det ungefär lika många killar som tjejer?

HN: Med en paus på 5-10 min.

HS: 1 1/2 timme.

I: Hur länge är en gång?

HS: 165 kr för sju gånger. Första gången gratis, tror jag.

I: Jassa, vad kostar det?

HS: Inte i min klass heller, de tycker det var för dyrt att gå på dessa kurser.

HN: Nja, det är en klasskompis till mig som också håller på och dansar och som ska börja tävla nu. Men sen är det inga mer. Inte i min klass i alla fall.

I: Är det många av era kompisar som håller på med bug?

HS: Så gjorde vi reklam för Domus kläder.

HN: Det var jössehälsan, som är en klubb som försöker få folk att motionera och då lottade de ut en Amerikaresa. Då hade de ett kort där de fick stämpla i hur många gånger de var ute och motionerade minst 20 min och på avslutningen, när de lottade på sporthallen hade vi visning och det var en massa andra jippon, tävlingar o dyl.

I: Visningar? Är det när ni visar upp dansen?

HN: Sen kan det komma in tävlingar, visningar och andra speciella saker ibland.

HS: Det blir ungefär 2 träningar och en kurs i veckan.

HN: Vi har en kurs på onsdagarna och träning på torsdagar, tisdagar och söndagar. Vi har inte börjat träna på söndagar ännu, men vi ska gör det snart.

Avskrift av intervju
Kassetband 1.

Forts.

24/1 - 28/1 1986

Forts

Avskrift av intervju
Kassettband 1

- HN: Lite fräckt, man hade dansat två danssteg, så kom det en ny som man skulle dansa med. Nu är det mer jämnt, så det är bra.
- I: Ni är i buggtvåan nu?
- HN: Ja.
- I: Så ni har gått ...
- HS: Vi har gått buggettan och buggtvåan eller rättare sagt, vi har börjat på buggtvåan nu.
- HN: Ja, vi har gått en gång på den.
- I: Vad är det för?
- HN: Ja, menar du namnen på låtarna eller ...
- I: Ja, namnet på vilka som spelar och om det är inspelad musik eller om det är några som spelar.
- HN: Nej, det är band.
- HS: Sådana här taktslag eller vad det är.
- HN: De räknar efter taktslaget, det vill säga hur många "klapp" eller stamp i minuten. Då är det 160 takter. Då är det musik med de takterna i. Så det är sådana här snabba låtar.
- I: Är det här sådan musik ni brukar lyssna på annars också, eller är det bara musik ni dansar till?
- HN: Nej, vi lyssnar till också. Till en del låtar.
- I: Kan ni namnet på någon låt?
- HN: Ja, det är t ex "Fredagskväll", en annan heter "Gatans Kung" ...
- HS: Lite Pernilla ibland...
- HN: Alltså Pernilla Wahlgren, Carola ...
- HS: Herreys m m.
- I: Jaha, dom spelar bra musik man kan bugga till?
- HN: Ja, det gör de.
- I: Tänker ni bli tävlingsdansare?
- HN: Ja, vi håller på. Vi har varit på två tävlingar.

HS: E och D tävling. Först var vi etta i klass E och sen tvåa i klass D.
I. Var var dom tävlingarna någonstans?
HN: Den första var i Karlstad, E-klass, alltså nybörjare. Sedan i Arvika, D-klass.
I: Ordnas det danser för ungdomar i eran ålder, så att ni kan vara ute och dansa?
HN: Ja, minidisco, men där står man bara och trampar med benen.
HS: Det är några som dansar dubbelbugg och det blir mer och mer att man bugar där, även om många fortfarande shakar.
HN: Tjejerna dansar med tjejer, pojkarna ränner omkring och drölar.
I: Så ni får vänta tills ni blir äldre?
HN: Ja.
I: Har ni någon förebild, någon bra dansare?
SLUT PÅ BANDET!

Forts.
Kassetband 1 C

HN: Nej, ingen speciell.
I: Var det svårt att lära sig bugg?
HN: Buggkursen var rätt så lätt.
HS: Ja, men det var svårt att dansa med andra pojkar. Olika taktar och ibland kanske de inte gör något tecken, så att man vet vad som kommer. "Ursäkta, jag hängde inte riktigt med", får man då säga.
HN: För jag är van Hellen, eftersom vi dansar mycket tillsammans. Så när jag dansar med andra tjejer så känns det ibland som om man dansar en helt annan dans med andra taktar. Men att lära sig var ganska lätt.
HS: Sen har vi gått en kurs i jitterbugg.
HN: I jitterbugg ja.
HS: Och en intensivkurs i rock'nroll.
HN: Det var jobbigt.
I: Jaså.

24/1 - 28/1 1986

Forts.

Avskrift av intervju
Kassettband 1 C

- HN: Det man normalt hinner med på 14 ggr skulle vi hinna på 5 ggr. Så det är väl inte svårt. Vi har inte riktigt kommit underfund med allting än och kursen är slut.
- I: Det var rock'nroll det?
- HN: Ja, då fick vi åka till Vålberg, för det fanns inte här.
- HS: Fast där har jag varit lite då och då.
- HN: Ja, vi gör bort oss lite då vi dansar, men det gör inget.
- I: Vad är det vanligaste, av jitterbugg, rock eller bugg?
- HN: Ja, bugg är det vanligaste.
- I: Är rock'nroll och jitterbugg svårare?
- HN: Ja, i t ex jitterbugg finns det inga tävlingar, utan bara stortävlingar som SM. Det är alltså inga små tävlingar. Vi har i alla fall inte sett någon tävling med jitterbugg. Jitterbugg är en mera fri dans, man får hitta på egna steg och grejer. I bugg kan man också hitta på egna grejer, bara man inte avviker för mycket från grundstegen. Rock'nrollen ska se ut på ett sätt, där får man inte göra något annat, det är mera strängt.

24/1 - 28/1 1986

Exkursion utförd av musikvetare från musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingessunds musikhögskola.

Avskrift av intervju

Plats: Hagaskolan, Arvika
Tid: 25/1 1986

Intervjuare: Karin Marstorp, Tellef Kvifte, Inger Stinnerdom.

Bugg

Intervjuad: Jonas Augustsson och Anna Erixhagen
Intervjuare: Karin Marstorp, delvis Inger Stinnerdom

Kassetband 1 c

I: Hej!

JA: Hej!

I: Vad heter ni?

J: Jonas Augustsson heter jag.

A: Anna Erixhagen heter jag.

I: Jaha, hur gamla är ni?

J: Ja, jag är 18 år.

A: Och jag är 19 år.

I: Hur länge har ni dansat bugg?

A: Ja, lite mer än ett år har jag dansat.

J: Jag har dansat i tre år snart.

I: Hur lärde ni er det?

J: Ja, det var hos Yngve's danskurser, Dancing Team.

A: Ja, det var likadant för mig.

I: Går ni där fortfarande?

J.A: Ja

I: Håller ni på med tävlingsbugg?

J.A: Ja, det gör vi.

I: Ni tävlar i olika klasser, både i jitterbugg och bugg?

J: Ja, jag tävlar i jitterbugg, rocken har vi sjutat med. I buggen är det vi två, i jitterbuggen är det en annan flicka som jag dansar med.

I: Vad är skillnaden mellan jitterbugg och bugg?

24/1- 28/1 1986

Forts.

Avskrift av intervju
Kassettband 1 C

- J: Ja, det är tempot, och så är det stegen. Det är ett lugnare tempo i buggen och så är det andra steg.
- I: Det är olika steg?
- J: Det är akrobatik med i jitterbuggen.
- I: Den är svårare då eller ...
- J: Ja, det är lite svårare.
- A: Buggen är den enklaste dansen av dom tre. Rocken är svårast och jitterbuggen är i mitten. Rocken bygger helt och hållet på akrobatik i den högre klassen.
- I: Har buggen ett grundsteg, som man kan hitta på själv utifrån, eller finns det bestämda steg, som man ska hålla sig till?
- A: Vi säger som på kurserna. Då lär Anders ut, han som jobbar för Yngve i Arvika, ett grundsteg, men det grundsteget har vi som tävlingsdansar helt skippat. Vi har aldrig det riktiga grundsteget med, utan vi dansar en tävlingsstil.
- I: Som ni hittar på själva eller ...
- A: Nej, den är lärd den också.
- I: Så det finns en särskild tävlingsstil, som man går och lär sig?
- A: Nej, det tror jag inte, utan det är väl så att alla lag eller sektioner i Sverige har olika stilar. Som t ex Yngve, han har mycket efter tempo, när andra kanske harden här lugna och fina buggen och sen möts alla på dansgolvet och den bästa vinner. Det blir ju så.
- J: Ja, det blir det.
- I: Brukar ni gå ut på sådana här vanliga dansställen?
- J: Ja, ibland.
- A: Inte så ofta.
- J: Det blir mest på somrarna, som man går ut.
- I: Ni buggar då också förstår jag eller ...
- J: Ja, det gör vi.
- A: Shakar också, ibland dansar vi disco också.
- I: Om man går ut på ett dansställe där folk buggar, skiljer sig den buggen från tävlingsbuggen?

- A: Vad sa du nu?
- I: Jo, om man är på ett dansställe och folk bugar där, är den buggen mycket olik tävlingsbuggen?
- A: Det är svårt att säga, men det syns ju en klar skillnad vilka som tävlingsbuggar ute på ett dansgolv och de som inte gör det. Men det kanske är vi tävlingsdansare som lägger mer märke till det också. I och med att vi ofta ser bra par ute på tävlingar och vi ser hur det ser ut på danskurserna, när folk är där och lär sig.
- I: Dansar ni annorlunda när ni tävlar och när ni dansar ute?
- J: Nej
- A: Ja, det gör vi nog.
- J: Okej, lite grann.
- A: Det beror på vilken man dansar med ute. Dansar jag med Jonas så blir det våran tävlingsstil, för den har vi tränat in. Man dansar jag med en annan killa så gäller det att dra ner tempot fullständigt, och gå och möta den pojken, så att han inte blir som en vante.
- I: Du har inget större val.
- A: Nej du.
- I: Man kanske får anpassa sig till musiken också, men du då Jonas, försöker du dansa mer som vanligt och ser om tjejen hänger med om du ökar tempot?
- J: Ja, jag dansar som vanligt och försöker få in den stilen som flickan har.
- I: Du försöker anpassa dig du också?
- J: Ja
- A: Det måste man nog göra. Om man säger, det räcker med om jag byter, t ex Bosse då han tävlar också, men jag och Bosse har otroligt olika dansstilar, så när vi dansar ihop så måste vi pussla ihop våra stilar. Det är samma sak om Jonas skulle ta Marie. De dansar också helt olika, så det kvittar nog. Ingen dansar lika. Det är väl som Yngve säger att alla har en viss personlighet i dansen.
- I: Ni har varit med i tävlingar?
- J: Ja, det har vi varit.
- I: Var har ni varit ...

Avskrift av intervju
Kassetband 1 C

Forts

24/1 - 28/1 1986

24/1 -28/1 1986

Forts

Avskrift av intervju
Kassetband 1 C

- J: I Stockholm, Karlstad och här i Arvika. Det har bara varit tre tävlingar vi har varit med på än.
- A: Fyra är det väl?
- J: Nej, tre tävlingar.
- A: Nej, fyra är det.
- J: Vart var den fjärde då?
- A: Jag vet inte, men vi har tre pokaler och en plakett.
- J: Ja, men vi fick två en tävling.
- A: Jag kommer inte ihåg vart vi var.
- J: En i Stockholm, Karlstad, Arvika.
- A: Grums också.
- J: Ja, just det. Då var det fyra då.
- I: Hur tänker ni när ni dansar, vilket ideal har ni, hur vill ni att det ska se ut när ni dansar?
- A: Det måste kännas bra för det första, mellan dansparet i alla fall när man tävlingsdansar.
- I: Samspelet också så där.
- A: Ja, det är svårt det där. "Det ska kännas". Men jag tror att man måste ha lite grann samma dans från början. Det går inte att plocka ihop två olika dansstilar och försöka bilda ett bra danspar. Det tror inte jag fungerar, utan man måste då från början ha lite lika dans.
- I: Så det är så stora skillnader på olika orter då, när man går och lär sig?
- A: Ja, det är stor skillnad från stad till stad. Här i Arvika så är det när vi är ute och tävlingsdansar, så är det väldigt svårt därför att en del domare kanske ger oss ettor och en del sexor. Då börjar man undra, men den domare gav oss en etta, som är högsta poäng. Och den andra gav oss sex. Vad blir det, men det är för olika domare och det är likadant för dansparen. Som t ex många tycker att det ser bättre ut den här s k "vaggningen" och en del tycker det ser finare ut med tempo och bra fotarbete.
- I: Vilket tycker ni är bäst då. Du beskrev olika sätt här.
- J: Ja, den stil vi kör, så är det mycket tempo, fotarbete, så vi har en mer rakare stil än Yngves, den stilen han lär ut är lite mer rundare, men våran stil är rakare.

- J: Mer rockstil nästan.
- A: För det ser man skillnaden mellan oss och Bosse och Marie har den här lugna, väldigt varationsrika stilen medan vi kanske inte har så mycket variation, men vi slår dom i fråga om tempot. Det syns skillnader så sett.
- I: Har ni båda gått hos Yngve eller...
- J: Ja, det har vi gjort.
- I: Var har ni lärt er den här mer raka stilen, har ni sett på andra danser?
- J: Nej, det är sådant som har kommit och mycket är tack vare att vi rockade ett tag på en rock'nroll-kurs.
- I: Det var inte Yngve då?
- J: Nej, det var Bosse i Kil.
- A: Men det är under Yngve alltihop.
- I: De är samma förening, men olika strukturer.
- J: Det är tre olika här i Värmland.
- I: Vad är det för musik ni lyssnar på till buggen?
- A: Menar du dansmusik ute eller menar du till träning?
- I: Både och då. Vi kan ta det ena först.
- A: Om vi går ut så är det Sven-Eriks, Thor-Eriks.
- J: Mats Bladhs, Stefan Borsch är väldigt bra. Jo, det tycker jag.
- A: Det står ju inte jag för.
- J: Jomen det är en del bitar som är bra med honom.
- I: Ni går inte ut ihop kanske?
- A: Jodå, det händer allt oftast då, det är det som är så härligt med Dancing Team. Vi har en väldigt fin laganda. Allihop t ex åker vi ut och dansar så blir det oftast så man kollas upp vilka som åker ut och dansar och åker alla i stora gäng så vi träffas ju alltid när vi är ute och dansar.
- A: Vad lyssnar vi till på träningarna, Dire Straits?
- J: Ja, det är blandat.
- A: Mycket femtotaletsrock, sådana här gamla låtar som de har gjort om nu. (slut på bandet).

24/1 - 28/1 1986

Exkursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesundskolan.

Avskrift av intervju

Plats: Hagaskolan, Arvika

Tid: 25/1 1986

Intervjuare: Karin Marstorp, Tellef Kvifte, Inger Stinnerbom

Bugg

forts. på intervjuen med Jonas Augustsson och Anna Erixhagen

Kassetband 1 d

- A: Vi kan även höra på disco men det är det atttaktalet inte hänger med för vi måste ha snabbare takt än discomusiken när vi dansar buggen och även rocken och jitterbuggen. Så vi sitter och räknar ut takterna när vi tränar efter låtarna. Kikki Danielsson har ganska många bra låtar och den norska gruppen som vann melodifestivalen (Bobby-socks) La de swinge och de här andra. Det är bra tävlingslåtar som många gånger är på tävlingarna.
- I: Vad är det som gör att de är bra som träningslåtar?
- J: Ja, det är tempo och takt och att det kanske är en bra bit så att...
- A: Bra danslåt helt enkelt. För att det kanske inte är så bra att sitta och lyssna på hemma när man ska slappna av, men ska man träna så är det bra låtar för det rycker med folk mycket.
- I: Ja, vi kanske ska ge oss, så vi kan ta lite bilder. Tack ska ni ha.
- A.J: Tack själv.

Slut på intervjuen.

2. Massmedia och inspelningar.

Plats: Radio Värmland
Östra Torggatan 15
Karlstad tel. 054-100100
Tid: 25/1 1986, kl 13.00

Kontaktperson: Lokalradiochef Bengt Frykman

Frågeställning:

1. Vilken musik finns inspelad?
genrer etc.
2. Vad bevaras och hur? (Förvaring etc)
3. Tillgänglighet för forskning, resp allmänhet?
4. Samarbetsmöjligheter Norge - Sverige och med projektet:
Gränsland?
5. Lokalradions framtid?
6. Värmländskt ljudarkiv, en speciell musikproducent?

Exkursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesundsk musikhögskola.

2. Samarbete

Radio Värmland
1986-01-25

Catarina Dyrssen, Ketil Hustad, Bo Emanuelsson

Lokalradion - Värmlands Museum
Lokalradio - riksradio
Lokalradio Karlstad - Elevrum (samsändning direkt var 9:e vecka)
Öppenhet mot forskare/allmänhet
Externa krafter anlitas mer och mer
(många norska lyssnare)

Inspelat material
se bilaga

Inspelningar styrs ofta av tillfälligheter. Tips, programidéer, vad som är "billigt".

Vad bevaras och hur?

Önskar att han hade en musikproducent. Nu sköts det av en musikintresserad tekniker. Redan nu finns resurser att spela in mer. Däremot är det dåligt med pengar till ersättning ca 500 kr/tim. Det finns få kunniga tekniker/producenter. Allt har bevarats i Stockholm på Arkivet för ljud och bild. Arkivet är inte klimatskyddat. Radio Värmland får nya lokaler i augusti, där en del arkivlokaler kan hyras ut - exempelvis samordnat ljudarkiv radion/museet, ev bild/video.

Tillfällighet: Donerad norsk skivsamling (norsk pop från 70-talet)

Tillgänglighet för forskning

De har en öppen inställning, allt är tillgängligt. Radio Värmland hjälper även till med kopiering. Däremot är de restriktiva med musikband till privatpersoner p g a rädsla för privatverksamhet.

Samarbetsmöjligheter Norge - Sverige

De har en öppen inställning, men inget ordnat samarbete finns ännu, (utom med radion i Elverum).

Lokalradions framtid

Det blir troligen P4 - sändningstiden ökar från nuv 3,5 tim/dag till 6 tim/dag (ev mer).

Resurser?

Satelliter ger ett enormt utbud i framtiden. (Bl a nordisk satellitkanal). Problemet för folk blir att välja bort. Lokalradions enda chans är att starkt knyta an till det lokala.

Exkursjon utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingessunds musikhögskola.

Radio Värmland

2.

Informant:
Lokalradiochef Bengt Frykman
c/o Radio Värmland
Östra Torggatan 15
Karlstad tel 054-100100

Feltarbetet utfört:
Ved ovanförstående adress, lördag 25.01.1986
Klockan 13.00 - 14.00

Stikkord:
Lokalradio
Samarbeid Norge-sverige
Musikk i Värmland

Materiale:
- Skriftlig rapport
- C90 kassett
- Liste over inspilt musikk i Radio Värmland 84/85

Lokalradio är bedre utstyrt enn distriktsradio. Den tar opp konserter (Sven-Ingvars). Det finns resurser til å spille inn mere musikk.

Viktigst for Lokalradio
Samarbeid - med andre organisasjoner
- med museet (Värmlands museum)
- med riksradiation litt dårlig
- med Radio Elverum

Inspilert materiale?
se bilaga

De har ingen spesiell linje av typer i sitt optak. Ønskemål finns om en producent, som tar ansvar for optak och arkiv. Optaka ska vare basert på tips fra publikum.

Vad bevaras - och hur?

Allie optak bevarte.

Mindre bra arkiv.
Får nye lokaler til August.
De vil få en del plass, som kan leies ut til et felles lydarkiv for Värmland.

2. Tillgänglighet för forskning?

Åpent for forskning.

Ikke privatpersoner p g a fare for pirat-kopiering.

Samarbetsmuligheter Norge-Sverige?

Foreløpig ikke ordnet samarbeide N/S.

Men viljan finns.

Lokalradios framtid?

P4-kanal tillkommer.

Mer senningstid.

Nå 3½ tim - til 6 timer.

Vi får in mange satelitt-radiostasjoner i framtiden, og da e lokalradios hemlig-
het å satse på nettop lokalt stoft.

Ekursion utförd av musikkvetare från de musikvetenskapliga institutionerna
från Göteborg, Oslo och Ingessunds musikhögskola.

Radio Värmland

2.

Informant:
Lokalradiochef Bengt Frykman
c/o Radio Värmland
Östra Torggatan 15
Karlstad tel 054-100100

Feltarbetet utfört:
Ved ovanförstående adress, lördag 25.01.1986
Klockan 13.00 - 14.00

Stikkord:
Lokalradio
Samarbeid Norge-sverige
Musikk i Värmland

Materiale:
-Skriftlig rapport
-C90 kassett
-Liste over innspilt musikk i Radio Värmland 84/85

24/1 - 28/1 1986

Exkursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesunds musikhögskola.

Plats: Lokalradion, Karlstad

Tid: 25/1 1986

Intervju med lokalradiochefen Bengt Frykman

Utförd av: Ketil Hustad

Catarina Dyrssen

Bo Emanuelsson

Kassetband 2 a

- B: Det innebär att det är den professionella kulturen som på de flesta stationer måste hållas tillbaka på grund av ekonomiska skäl medan man i stället för att fylla programtid och allt måste tvingas använda en del?
- I: Jag har hört att det har varit strid om sådana frågor?
- B: Ja, stämmer, det är en strid som finns överallt och vi har en just nu en diskussion omkring det här och hur vi ska kunna bättra oss. Då finns det två vägar att gå, man kan sätta sig ner och säga så här "Sveriges lokalradio har för lite pengar säger man: det är musikerna som kräver för mycket pengar. Då har det visat sig att sanningen ligger förmodligen mitt emellan, men Rikskonsserter och Regionmusiken som nu går samman. Jag träffade Rikskonsserter och deras chefer för ett tag sedan för en föreläsning om framtiden och samtidigt hade vi en väldigt intressant diskussion som nu har lett till att det finns hos Rikskonsserter en inställning som egentligen går ut på att lokalradion är för vår del så oerhört viktigt i framtiden för att kunna ta tillvara den inhemska musiken inte minst när vi får sateliter som kommer om ett par år så vi skulle kunna tänka oss det här systemet att vi anställer våra musiker på de villkor att det ingår att få sända två-tre framförande per år för lokalradion gratis i deras anställning hos Rikskonsserter och då ser man oss marknadsförare eller som en kanal för att få ut Rikskonserters utbud i det resonemanget funderar man hur realistiskt detta är. Det är givetvis facken här som har synpunkter men jag tror ändå att man är tvungen att, vi måste mötas på halva vägen för att statsmakterna är inte så generösa med pengar så våra anslag kommer inte att öka vi har alltså en timkostnad i dag på, eller timersättning för medverkandet på ca 500 kr/tim. Jag kan då bara säga att kollegorna på riksradien har bortåt 5000 kr/tim.
- I: Har ni något annat samarbete med Rikskonsserter som det som pågår nu?
- B: Ja, vi kan säga att vi har en ganska bra dialog med Rikskonsserter kring hela det framtida utbudet, och vi har, det är landstinget som är huvudman där vi har en styrelseledamot som är ordförande i landstingsförbundet det innebär att vi kan även på den vägen påverka på det här viset. Men det är intressant det här om jag vidgar perspektivet lite grann och konstaterar att den 10 februari så blir propositionen om Sveriges Radio lagd och sen ska den gå till kulturutskottet på remiss och vi ska alltså ha ett riksdagsbeslut om Sveriges Radios framtid i mars månad redan. Det kan vi väl säga med all säkerhet att vi kommer att få ett beslut om P4 i Sverige och vi kommer att i det beslutet få klart för oss att det som kommer att disponera P4 till största delen blir lokalradion.

- B: Då kommer givetvis också Kåge Johansson, Riksradion att få sin tal kanal som många har längtat efter. Så då kommer man göra om P3 till en ren musikkanal utom kanske vissa bitar. Men då kommer vi i ett annat läge för då kommer vi att få en sändningstid som i första skedet ligger på 6 timmar om dagen ungefär och på sikt kommer vi givetvis att få ännu mer sändningstid.
- I: Hur mycket har du nu?
- B: 3 1/2 timme. Det som är intressant i de här tankegångarna inför P4 där vi har hållit för övrigt på i 2 år och förberett. Det är en tanke som bygger på att varje lokalradio ska egentligen då kunna göra ett utbud i P4 som är anpassat till länet. Enkelt uttryckt, vid sidan av mina egna sändningar med värmiländskt innehåll, normalt sett, så ska jag t ex när Tage Lundström producerar en konsert från Ingesund i P2 eller när någon annan producent gör ett naturprogram från Värmland så ska jag kunna sända de programmen i P4 för där är det en ökning av publiken och det ger riksradioutbudet speciellt uppmärksamhet i det än där det produceras. Det är en tanke. Det är klart att det i och för sig måste, tycker jag, tilltala P2 producer typ Tage Lundström som har 2% på våra program sen kan man säga att alla får inte en konsert man jag tror personligen att det här kan ge en högre lyssning på lite mer svår-tillgänglig musik i framtiden totalt i landet? Sen kommer det att finnas riksmaterial. Ska vi prata mer musik så kan jag säga att det också pågår nordiska tankegångar om en satellit kanal, en nordisk satellitkanalradio. De diskussionerna är väldigt luddiga och ytliga just nu men jag tror personligen att vi får räkna med att vi har ett par radiokanaler på satellit också. Det kan hända att vi får en svensk kanal på satellitstyre?
- I: Tror du de kommer och ha lokala färgningar eller blir det Stockholms- ja, styrt från Stockholm blir det säkert man kan förhoppningsvis tro på att den lokala musiken ute i landet får en chans att sändas ut över nord.
- I: Hur är det med det internationella samarbete jag tänker närmast på Sverige - Norge ja Värmland och Östfold?
- B: Vi har ett mycket gott samarbete med Elverum. Vi sänder samsändningar var nionde vecka, direktsändning. Vi har inspelningar till sammans t ex i sommar då ska vi ut och åka i gränstrakterna. Vi hjälper varandra med inslag om det händer något intressant.
- I: Vad handlar de här programmen om?
- B: De kan handla om allting, vi kan säga att de här direktsändningarna de tar upp aktuella saker som är gemensamma för de båda länderna. Det kan vara t ex sysselsättning, vargen, musik de handlade om dansmusik från båda sidorna om gränsen. Det kan handla om aktuella saker helt enkelt. De här andra satsningarna på sommaren de kan också vara musikinspelningar, underhållningsprogram, lite lättare produktioner t ex landskamp i fiske.
- I: Jag antar att ni har skivspelning i radion spelar ni norsk musik då också?

24/1 - 28/1 1986

Exkursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesunds musikhögskola.

Plats: Lokalradion, Karlstad
Tid: 25/1 1986

Intervju med lokalradiochefen Bengt Frykman
Utförd av: Ketil Hustad
Catarina Dyrssen
Bo Emanuelsson

Kassetband 2 b
forts. från band 2a.

- B: Jag tänkte att ni kunde få titta på här är en del av musiken under 1984-85 (Musikexempel).
- I: Vad var det för någonting?
- B: Salvades do Brazil för piano och marimba och stycket heter Ipamena? Vill ni höra på ett till på 1,47 så går det bra, eller ska vi ta en annan sorts musik?
- I: Ja, vad har du mer?
- B: Har har en mässingsextett som vi kan höra på. Nu ska jag fråga er, vi har haft en ständig diskussion om detta. Det är ju alltid så att ansvaret faller på mig när vi inte kan enas om vad som ska sändas eller inte. Vilken tid på dygnet ska sådan här musik sändas?
- I: Som vi hörde nu eller ... Vad har du att röra dig med?
- B: Om jag har fria händer, jag måste fundera i de tankegångar nu när vi eventuellt ska lägga en ny tablå i framtiden.
- I: Jag tror sådan musik har väldigt liten effekt mitt på dagen utan den bör nog sändas på kvällsittid.
- B: Kvällstid när man kan sitta med tofflorna på?
- I: Att kunna sitta och koncentrera sig och att vara förberedd.
- B: Eller är det helger man måste sända detta på när folk är lediga?
- I: Söndagsmorgon är nog bra? (Musikexempel)
- B: Ja, vad var det här, får man testa er, frågesport?
- I: ?
- B: Vi ska ta ett exempel till som också är lite udda därför den här musiken, oj, nu ligger bandet fel det var inte bra. Den här apparaten som jag spelar upp det här på är en ny apparat som är en välsignelse när man vill jobba snabbt, så man kan t ex göra som vi nu lyssna av musik vilket man kan klippa banden, man kan snabbspola musiken om man vill komma fram och det är alltså, vi kan säga du kan ta med den när du reser, på hotellrum och liknande.

B: Ja vi är den enda lokalradiostationen som har ett norskt skivar-kiv. Detta beror på att vi av en riksradioproducent fick hans privata samling. Det betyder att den inte är aktuell, vi har alltså mycket norsk populärmusik från 1970-talet, fram till 1980-81.

I: Den musik som spelas i radio arkiveras den på något vis?

B: Ja, all musik bandas, men det kan man säga att vi arkiverar vår musik i sådana här kartoner, alltså sådant som produceras här och är det i Norge, som är huvudsansvarig för inspelningen så finns ofta bandet där, sen finns det, ni som är musikintresserade och kanske musikkorskare, glöm inte att vi har arkivet för ljud och bild, där finns alla radiosändningar och alla tv-sändningar, alla lokalradiostationer arkiverade sen två år tillbaka och dit har bara forskare tillgång till. De håller inte teknisk hög kvalitet de arkivbanden men ofta är det inte det som man vill ha reda på, utan vilken typ av musik det är m m. Dit kan man alltid vända sig, men annars har vi många norska lyssnare, vi får många brev från Norge och om det beror på att norsk radio är tråkig eller att vi är roliga vet jag inte.

I: Är det en lokalradio i Elverum?

B: Ja

I: I Norge, så är väl radion mycket Oslostyrd?

B: Det är lite kuriosa när det gäller Norge. Jag bodde på hotell i Oslo för ett år sedan. På min hotellradion fick jag in två program som hade perfekt lyssning. Det ena var norska radion och det andra var Radio Värmland. Då kan man fråga sig varför? Det visade sig vara så att P3 länkas över till en sändare som står på Holmenkollen. Det är ett avtal att svenska P3 ska gå in. Den lokalradio-station som ligger och sänder på den sändare i och med att det går via Sunne är Radio Värmland. Så Norge har svensk lokalradio.

I: Jag tänkte på detta med er arkivering. Kan man gå in och titta på era arkiverade inspelningar?

B: Det går utmärkt att komma hit. Stinnerdom och vi har diskuterat det här, inte minst nu när vi ska flytta. Jag har erbjudit landstinget att överhuvudtaget gå igenom våra band och se om det finns material som de är intresserade av att ta över. Vi släpper in alla som vill titta på det, vi kan hjälpa till och kopiera också om det är något. Nu har det varit förbud för oss att kopiera musik beroende på att det har varit i jusskygga individer som har använt musik från Sveriges Radio på diskotek och offentliga tillställningar utan var sig betalat musik eller Sveriges Radio pengar så att man har varit väldigt försiktig när man har lämnat ut musikband så har vi egentligen bara lämnat ut musikband till de som medverkar, men annars så är det bara att komma hit.

I: Ett sådant här projekt som Leif Stinnerdom håller på med, är det så att vi tipsar varann om det finns något intressant att spela upp. Hjälps ni åt?

B: Han har producerat program hos oss och det finns ett ganska öppet samarbete. Vi kan ju länet ganska väl efter tio år, vi vet ganska väl var musikerna finns. Sedan är det klart att det kan finnas gömd musik i form av noter och mycket annat. Musikerna vägar jag nästan säga att jag känner allihop, sen är det väl en bedömningsfråga vilka som är lämpliga att spela in. Jag tänkte ni kunde få titta på här är en del av musiken (slut på bandet)

forts.

Kassetband 2 b

- B: Den är praktisk. Så tekniken går framåt det blir mindre och mindre saker. Nu ska vi bara ta och lyssna eftersom jag inte tänker spela tillbaka hela bandet (Musikexempel).
- I: Har du stoppat in det här på kristen musik?
- B: Jag har inte sett efter men det är väl en renässansensemble av lekare.
- I: Det kanske är inspelat i kyrkan.
- B: Ja, det är helt riktigt. Det är inspelat under Kyrkomusikdagen i Karlstad Domkyrka.
- B: 17/11 1985. Den här musiken tycker faktiskt jag är ganska trevlig att lyssna på. Sammanfattningsvis kan man säga vad som jag nu om man bortser från det egoistiska som ansvaret för en radiostation, så tycker jag i alla fall det måste ligga ett oerhört värde för människor som sysslar med historia och arkivering och annat. Ta bara mässingsorkestern vi har då, tittar man på Värmlands museum så finner man bilder på gamla mässingsorkestrar långt tillbaka i tiden. Jag menar om vi hundra år fram också kan lyssna på dem så måste det vara ett oerhört värde tycker jag. Likaväl att man kan ge en bild av hur livet såg ut i Värmland 1985 t ex. Nu hoppas jag att det här samarbetet med landstinget och inte minst Värmlands museum och jag hoppas det är lika över hela landet ska få lite former för det här.
Jag tycker det skulle vara orhört värdefullt om man kunde få ett ordentligt ljudarkiv. Sedan har vi andra projekt på gång, landstinget har nyligen lagt pengar till att spela in folkrörelsemäniskor, gamla folkrörelsekämpar i 80 års-ålder som har många minnen och ska då spelas in och arkiveras, det materialet får vi då tillgång till att sända ut om vi vill. De görs då för en gångs skull i motsatt riktning, de görs enbart för arkivering från början så huvudarbetet är arkiveringsarbete men vi får tillgång till materialet. Personligen tycker jag att det vore bra om det här länet kunde få ett gemensamt arkiv för ljud och kanske bild också TV så att man kunde samla när folk kom och ville lyssna på gamla.
- I: Är det genomförbart tror du?
- B: Ja, det är definitivt genomförbart. Jag har redan diskuterat det här flyktigt med folk i från landstinget att inte minst med tanke på att vi lämnar de här lokalerna i augusti och i det hus dit vi flyttar kommer det att finnas 200 kvm som jag kommer att hyra ut. Det utrymmet skulle man t ex kunna fundera på om det inte vore ett lämpligt ställe att arkivera musik på för att ha en verksamhet som har anknytning. För då skulle vi, det är nära till teknisk service, det är nära till uppspelningsmöjligheter och inspelningsmöjligheter.
- I: Har du någon aning om hur länge det här är beständigt på band under gynnsamma förhållanden?
- B: Nej, jag är inte expert på, Stinnerbom har faktiskt betydligt bättre förspant än vad vi har och det är av den anledningen som jag är så intresserad av att föra över musik till honom för han har tempererade arkiv och det hänger på det. Men jag menar vi lyssnar i dag var för sig med dålig kvalitet men då ska man se till vilken inspelningsteknik som fanns på den tiden.

forts.

B: Men vi har faktiskt inspelningar från Sveriges Radios födelse på tjugotallet, som man kan lyssna på sen om det håller hundra- eller tvåhundra år, men jag förutsätter att det här med den teknik vi har nu är en tidsfråga innan vi väldigt enkelt överför det här på någon form av...

I: ?

B: ?

I: Får jag fråga en sak, har ni något medvetet arbetsmetod t ex att försöka bevara sång och musik som är på väg att dö ut t ex jag är väldigt intresserad av att det finns en del gamla människor som sitter på sånt här material.

Slut på band 2b.

forts. på intervju med Bengt Frykman.

I: Går ni aktivt fram och försöker rädda detta innan det försvinner?

B: Ja, det vägar jag påstå. Problemet när man pratar om den typen av musik det är att få tag på musiken men det ringar faktiskt folk ibland och tipsar oss och förmodligen är det så att det finns mycket vi inte har upptäckt i länet än av gamla visor för att det är inte så många som vi får hit utan det är ett tiotal människor i länet som i och för sig plockat fram egna visor men jag vet vad du är ute efter för det är något län där en kollega till mig har genomfört någon form av tävling eller kampanj för att gräva fram sådant här.

I:

Jaha, sådant har inte du gjort?

B:

Nej, men det skulle jag mycket väl kunna tänka mig att göra. Där har vi också en väldigt uppigt när vi då har en genomslagskraft. Jag menar i det alla fall, mer än hälften av Värmlands befolkning som lyssnar på oss så att man känner sitt ansvar när det gäller sådana här saker men det finns många områden där man vill använda oss. Det här tycker jag är ett utmärkt exempel på det som ni och Stinnerborn skulle kunna arbeta gemensamt, jag träffade förra veckan museicheferna här i landet, länsantikvarierna som hade konferens i Karlstad. I Dalarna har man gjort så att det är en av de anställda på museet som är väldigt skicklig och som gör egna radio-program på sin tjänstetid på både museet och Radio Dalarna, där har man kunnat kombinera. Jag tror att vår utveckling är sådan nu att vi får inga tjänster men får pengar bara för att använda internerna kräfter mer. Så vad vi behöver är att finna riktigt folk som kan göra egna program.

I:

Och någon idé om en organisation?

B:

Våra drömmar sedan skulle vara att vi hade en musikutbildad person men det har vi inte nu, det skulle vi behöva. Vi har några tekniker som är musikintresserade och musiker, men vi har ingen som är musikutbildad. Vi skulle behöva någon som höll värat arkiv under uppsikt och förnyade det när det behövs och skulle kunna vara med och spela in musik när det behövs? Men jag tror det kommer när vi får en egen kanal och när sändningstiden ökas.

forts.

Kassetband 2 c

I: Tror du att det kommer gå mot ökad lokalmusik kontra övrig musik, jag menar kommer den här lokalförankringen bli starkare eller svagare framöver och hur är fördelningen där?

B: Ja, vi gör stickprov ibland när vi spelar musik för att vi har dåligt samvete för att man faller lätt undan för att bli amerikaniserade och förklaring till att vi blir det är skivbolag som öser skivor över oss så att tillgången på den musiken ökar.

Personligen tror jag om vi ska se Europa och världen i stort att satelliterna nu som har satt igång, de har gett alla radiobolag anledning att undersöka och tänka efter hur man ska göra i framtiden. Det finns bara en moteld som är effektiv och det är det lokala materialet och då förmodar jag att den lokala musiken måste vara lika effektiv mot det här internationella som väller ut ur apparaten.

Rikskonserterna t ex är fruktansvärt rädda nu. Det finns två läger, ett som säger att "det här fixar sig det är inga problem", så finns det ett läger som säger "vi måste hitta nya former i annat fall så kommer vi inte att klara det".

Det är ungefär som Kronoparken som har fått satelliter här nu då sitter man och säger så här "Det är inget farligt det är bara music-boxes och Sky Channel". Vad gör man på Kronoparken om man är musikintresserad, jo givetvis sitter man och tittar på en fin rysk konsert med klassisk musik, man kanske får se världens närmsta musiker i vardagsrummet av vilken anledning åker man till Rikskonserters konsert i Folkets hus. Låt oss säga att vi kanske har tio sådana här kanaler i framtiden i alla fall fem där du kan få ut musiken av olika typer.

Jag tror att vi kommer att uppleva en utveckling som är annorlunda än den i dag på musikområdet, då vågar jag påstå att vårt ansvar för den lokala musiken blivit stort, för det blir här den enda kanalen. Det är en kanal bland 20. Jag är lite tagen av det här, vi följer det här. Våra publikforskare som finns i Stockholm på PUB de har nyligen, för 3 veckor sedan, slutat med en undersökning av de som har kabel-TV. Kan ni gissa hur stort tittande det är på kabel-TV procentuellt sett. 45% ser dagligen på kabel-TV och det är bara Sky Channel och music-box. Och så är det en kanal till. Inte minst ungdomen. Det är de som först tar åt sig.

I: Är det istället för svenska?

B: De har tillgång till svensk-TV och i Göteborg har man tittat på hur hushållen fungerar och där minskar man svenska tittandet. Sedan vet vi att vi får in mer musikkanaler, Radio Luxemburg, den gamla kända får man på satellit nästa år. Sändning dygnet om, och det kommer mer kanaler.

I: Jag? tror att om folk satsar på egna ting så väljer dom bort TV'n?

forts.

Kassetband 2 c

B: Ja, det är bra att du säger det. På sätt och vis av det du säger lite otäckt för det är väl det vi är lite oroliga för att folk har bara begränsad tid det innebär egentligen inte att satelliterna kommer att öka konsumtionen annant än kanske marginellt men frågan är vad väljer man bort. Det är det som är frågan och det ska bli intressant.

I: Jag tackar så mycket, jag tror att vi får ge oss iväg, vi ska åt Forshagahållet till.

B: Ja, ni har ett pressat program.

Slut på intervjun.

MUSIK RADIO VÄRMLAND 84/85

Folkmusik

Kärnästrion

Spelmansstämma i Arvika

Setes-Dalarna

Arvikastämman del I och II

Gammeldans

Runes kvintett

Dom fann varann i musiken

Pop och Rock

Hacke Karlssons Experience

Nu drar vi - just in time! Karlstad-rock

Hans-Ake Höber och anders Edberg

Slick Stuff

Jazz och underhållningsmusik

Sten Sundman - valser på hemvägen

Winds

Börje Bohlin

Lena Selnert

Rigmor Gustavsson, jazzsångerska

PRO-kören

Time del I och II

Håkan Werlings kvintett

De frackklädda mästarne

Sympopfoni - från inspelning i Degerfors

Trubadurer och sångare

Roger Genders

Victoria Peterson

Värmländskt med Britt-Louise Arnesson

Robert Stiernö och Perra aronsson

Karlstads kammarblåsare och staffan Percy

Eva Thorstensson och Elisabeth Bornlöf

Forts Trubadurer och sångare

Visor kring Mängen, Göran Bryntesson

Från VitaIdi till Erik Öst

Alf Hambe, Nordiska sommarfesten

Fjellstedtarne i Höljes kyrka

Arken

Underhållningsprogram

Lucia i V. Fågelviks kyrka

Belmannspel med CMB-kören

Jerk Rysjö och Bo Landberg

Övrigt

Ett axplock av Radio Värmlands lunch-
musik under 1985

Oscar Alfredsson - dragspelsveteran

Jubelkonsert med Värmlands KFM-kör

Klassisk musik

Musik för två trumpetor och piano

Berit Engström

Luciaspel - spnges av Valdemar Dahlgren

Per Östlund spelar flygel

Kavaljerna på Ekeby som Italiensk opera

Kristen musik

Barnkör

Julkonsert, Torsby muskiskaola

Beckerspsalmer

Renässansensemblen

Afrikansk kyrkomusik

Han är min sång och min glädje med b. La
Bo Landberg

Barnmusikal i Säftele missionskyrka

Dansbandsmusik

Beltings

Tropics

forts Dansbandsmusik

Värmlands dansorkester från Forum i K-D (4 progr.)

Dansbandsmusik

2.

Plats: Lyckan, Forshaga
Tid: 25/1 1986, efter besöket hos Radio Värmland

Informant: Sune Karlsson, dansbandsmusiker sedan ung 1950
tel 054-71583

Frågeställning:

1. När började han spela dansmusik?
Konstellationer? (Gay Ströms, Zigenarna o syskonen Häck)
2. Vilken musik spelades i början?
Repertoar?
Hur lärde man sig?
3. Var dansade man?
4. Vad dansade man?
5. Rocken!
När kom den? Vilken förändring och betydelse?
6. Beskriv utveckling för en dansbandsmusiker 1950 - 1986.

Exkursion utförd av musikvetare från de musikvetenskapliga institutionerna från Göteborg, Oslo och Ingesund musikhögskola.

2. Dansbandsmusik

Catarina Dyrssen
Ketil Hustad
Bo Emanuelsson

Intervju med Sune Karlsson (född 1933)

<u>Orkester</u>	<u>Musiktyp</u>
a. Tivoli i Ambjörby, 1948-49	Började i slutet av 40-talet, (tonett-klarinet) - tenorsax. Trio: Dragspel, trummor, klarinet/sax. Swing, "gamla melodier".
b. Per-Olofs, 1949-55 (?)	Swing, jazz, sv schlager. Kvartett: Dragspel, trummor, sax, bas. Ingen vokalist (det var inte vanligt på den tiden).
c. Gay Ströms, 1955-57	Orkestern utökas (trummor ^a tillkommer). Ca 1957 första elanläggningen (mikrofon, liten förstärkare, högtalare som hängdes upp i träden).
d. Benny Lööfs, 1957-62 (?)	
e. Nore Ingmans, 1962-69	Orkesteranläggning. Scenkläder. "Rock around the Clock" Beatleslåtar, Chuch Berrylåtar + lite gammaldans. "Aldrig riktig rocknroll".
f. Harrys med Sune Skoog (med Morgans Show), 1969-72	Mest svenska låtar, enkla melodier.
g. Sven Svärds orkester, 1972-79 "Sven-IngvarsB-lag" (startat av Sven-Ingvars trummis)	Svensktoppsmusik mm
h. Med Harry + en till, mest på skoj.	Gamla låtar, nya-ofta lite "udda" låtar. Lite gammaldans.

Under årens lopp fick orkestrarna äldre och äldre publik. Publiken följde orkestern och bestämde repertoaren.

Repertoar - hur man lärde sig

- Via radio, skivor (ända från början), arrangemang på gehör
- Lär sig låtar som folk frågar efter (om de passar i stil o smak)
- Fortfarande lyssnar Sune på radion och beställer skivor om han hör något han gillar. (Inte för att lära sig, utan av allmänt intresse).

Forts

Lokaler - var spelade man

- a/ Tivoli i Ambjörby (litet nöjesfält)
- b/ Folkets Hus, dans på fabriken, logdanser, fester.
- c/ Säsongsställning på regementets dansbana (ons + lörd). Föreningsdans, klubbans.
- d/ Ungerfär som b/
- e/ Mest professionella tiden. Hotell, dansrestauranter m m. Heltidsjobb som musiker. Manager. Scenkläder.
- f/ Ungerfär som b/
- g/ Ungerfär som e/
- h/ Ungerfär som b/

Sammanfattning:
Vaxling halvprofessionellt/helprofessionellt. Oftast ett yrke vid sidan om. Ibland blir det tillfälle till jäm med jazzmusiker "för skojs skull".
Musiken har varit ganska lika under åren. Lite mer markerad rytm från 60-talet.
Sune är mest intresserad av jazz, men håller tillbaka improvisationer för det gillar inte danspubliken.

Utställningstips till Värmlands Museum: Orkesterkläder.